

2. Україна і ЄС незабаром підпишуть угоду про єдиний авіапростір [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://newsru.ua/arch/finance/23oct2013/-aviaprostir.hp>.

УДК 349.41 (043.2)

Малярчук Н. В., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Охорона, раціональне використання земель є основним завданням органів державної влади та органів місцевого самоврядування України, які здійснюють право власника від імені Українського народу. Злагоджена діяльність зазначених органів і буде запорукою належного впровадження та реалізації законів України, їх принципів та положень у сфері охорони навколишнього природного середовища, в тому числі щодо земель.

Зловживання правом є шкідливим способом реалізації свого права, або його використання. Це, в свою чергу, призводить до того, що завдається шкода інтересам іншої особи і до неможливості осіб в конкретних випадках скористатися тими чи іншими, передбаченими законом правами. Так, прикладом, може стати така ситуація, коли один із членів сім'ї наймача житлового приміщення без будь-яких причин не дає згоди на його обмін, або ситуація, коли один із орендарів земельної ділянки, яку вони можуть приватизувати за правом набувальної давності відмовляється надати згоду на приватизацію останньої, що певним чином ставить інших орендарів в ситуацію, коли вони просто не в змозі реалізувати своє законне право у звичайному, встановленому законом порядку. Іншим прикладом, є фіктивний шлюб метою якого не є створення сім'ї та набуття прав та обов'язків подружжя, а заволодіння нерухомим майном тощо.

До ознак зловживання права можна віднести наступне: наявність суб'єктивного права; використання цього права не за його соціальним призначенням, а з заподіянням шкоди суспільним або особистим інтересам; відсутність порушення норм закону; причинний зв'язок між діями на наслідками, що настали [2, с. 429].

Виходячи з вищезазначених ознак ненадання згоди на приватизацію землі, право оренди якої було успадковано з отриманим будинком у спадок і яка може бути приватизована на підставі норм Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та ЗК України про набувальну давність, і є зловживання правом. В свою чергу інші спадкоємці не в змозі реалізувати своє право на виділення частки в натурі з метою використання та вирішення подальшої

юридичної долі своєї частки на свій розсуд. Тому інші спадкоємці, які дали згоду на приватизацію не можуть реалізувати своє право у звичайному встановленому законом порядку, тобто на підставі заяви про розгляд міською радою питання про надання права на приватизацію, документів про отримання спадку паспортних даних тощо. В цьому випадку, рішенням Головного управління земельних ресурсів Київської міськдержадміністрації стане відмова у наданні такого права без згоди усіх спадкоємців. Отже, фактично, державні органи підтверджують факт зловживання права, але при цьому прямо про це в рішенні не зазначають. Натомість, відповідні працівники управління роз'яснюють право не звернення до суду за захистом своїх прав та законних інтересів, але це значно обтяжливий спосіб реалізації права на приватизацію та виділення частки в натурі. Такі справи можуть тривати роками і це ні в якому разі не сприяє майновому обігу, покращенню правового регулювання суспільних відносин, натомість, заподіює збитки державі, суспільству і звичайно конкретній особі.

Отже, необхідно внести зміни в законодавство України з метою вирішення проблем правового регулювання щодо питань приватизації, а як результат вирішення питань виділення частки в натурі зі спільної сумісної власності.

По-перше, пропонується внести зміни до ст. 87 ЗК України, в якій йдеться про підстави виникнення права спільної часткової власності на земельну ділянку, а саме потрібно доповнити статтю пунктом «д»), який викласти у такій редакції: право спільної часткової власності виникає на підставі приватизації земельної ділянки між співвласниками будинку, який перебуває у спільній власності.

По-друге, відповідно до ст. 119 ЗК України громадяни, які добросовісно, відкрито і безперервно користуються земельною ділянкою протягом 15 років, але не мають документів, які б свідчили про наявність у них прав на цю земельну ділянку, можуть звернутися до органу державної влади, або органу місцевого самоврядування з клопотанням про передачу її у власність або надання у користування [1].

У зв'язку з тим, що на практиці виникають проблеми з реалізації цієї норми в контексті приватизації землі, право оренди на яку було успадковано з отриманим будинком у спадок і, яка може бути приватизована на підставі норм ЦК України та ЗК України про набувальну давність. Натомість, скористатись своїм правом спадкоємці не в змозі у випадках, коли між ними немає обопільної згоди. В результаті цього, більшість не можуть скористатись своїм правом на виділення частки в натурі з метою використання та вирішення подальшої юридичної долі своєї частки на свій розсуд. Тож, пропонується внести зміни до ст. 119 ЗК України, доповнивши останню частиною 3, яку пропонуємо викласти у наступній редакції: у разі

неможливості реалізації більшості свого права на приватизацію землі, право оренди на яку було успадковано з отриманням будинку у спадок, але яка може бути передана у власність за набувальною давністю, у зв'язку з ненаданням своєї згоди на приватизацію зі сторони меншості від складу спадкоємців, то уповноважені органи державної влади на підставі виявлення явних ознак зловживання правом зобов'язані задовольнити право більшості від складу спадкоємців.

Таким чином, саме такий спосіб вирішення проблем у регулюванні суспільних відносин, що склалися з метою виділення своєї частки в натурі, але з об'єктивних причин не можуть скористатися цим правом дозволить розв'язати цей юридичний «вузол» та дасть змогу реалізувати свої законні права більшості від складу спадкоємців.

Література

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Офіційний вісник України. – 2001. – № 46. – Ст. 2038.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / Пер. з рос. / О. Ф. Скакун. – Харків: Консум, 2001. – 656 с.

УДК 341.824:338.47(043.2)

Нікітенко О. І., д.ю.н., професор,
Інститут кримінально – виконавчої служби, м. Київ, Україна

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Нормативно-правові засади побудови, поточної діяльності та розвитку системи забезпечення екологічної безпеки України на сьогодні складають: Конституція України, Закон України «Про основи національної безпеки України», Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», Закон України «Про планування і забудову територій» та інші.

Внутрішня екологічна безпека є складовою суспільної, національної та державної безпеки, беручи до уваги той факт, що людина – як елемент суспільства, а держава — як інструмент інтересів і захисту людини, громадянина України. А тому внутрішня екологічна безпека – важлива запорука існування людини, держави, нації, українського суспільства [3, с. 39].

Необхідно визначити, щодо сутності внутрішньої екологічної безпеки держави як стан екології та інститутів влади, за якого забезпечується гарантований захист національних інтересів, спеціальна спрямованість адміністративної реформи в країні та достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх і зовнішніх процесів [1, с. 49].